

Održana izborna skupština katoličkih novinara

Na blagdan Franje Saleškog nebeskog zaštitnika medijskih djelatnik u četvrtak 24. siječnja u samostanu Svetoga Duha franjevac konventualaca u Zagrebu održana je izborna skupština Hrvatskog društva katoličkih novinara.

Skup je započeo molitvom „Medijskih djelatnika Blaženoj Djevici Mariji“ koju je za prošlogodišnji susret medijskih djelatnika u okviru inicijative Misije u gradovima priredio pomoćni biskup zagrebački Ivan Šaško.

U osvrtu na prošlu godinu, predsjednik Neno Kužina istaknuo je korizmenu duhovnu obnovu koja je ujedno bila i hodočašće u Voćin i požešku katedralu, te adventsku obnovu u Zajednici Cenacolo.

Društvo je preko svojih predstavnika i članova bilo nazočno i na susretu medijskih djelatnika Zagrebačke nadbiskupije u okviru inicijative „Misije u gradovima“. Tim je susretom na nadbiskupijskoj razini proslavljen 46. Svjetski dan sredstava društvenih komunikacija. Također članovi su dali svoj doprinos susretu mladih u Sisku, a sudjelovali su i na simpoziju u povodu 50. Obljetnice svečanog otvaranja i početka Drugoga vatikanskog koncila, te izlaganjima na proslavi 100. obljetnice Riječkih novina. U povodu Međunarodnog dana volontera četvero članova volontiralo je u "kuhinjici" franjevačkog samostana na Kaptolu. Društvu je upućen i poziv za sudjelovanje u radu Odbora za medije Zagrebačke nadbiskupije.

Kužina je istaknuo i članove dobitnike raznih priznanja tijekom prošle godine, kao i one koji su promaknuti u zvanjima, odnosno slavili su visoke jubileje. U tom kontekstu istaknuo je i niz crkvenih glasila koji su u 2012. godini proslavili svoje jubileje.

Govoreći pak o javnom djelovanju, tj. reagiranju na pojedine događaje istaknuo je reakciju Društva na ukidanje emisije s dvadesetgodišnjem stažem na Radio postaji Sljeme „Hvaljen Isus i Marija“, kao i na jednostranost HRT-a koji je ukinuo emisiju Slika Hrvatske.

U izbornom dijelu za predsjednika je na drugi mandat izabran Neno Kužina, novinar i urednik u religijskom programu HRT-a. Za potpredsjednicu izabrana je glavna urednica IKA-a dr. Suzana Peran, a za tajnicu Marija Belošević. Kao članovi Upravnog odbora izabrani su fra Ivan Bradarić, fra Marijan Karaula, Jasna Pavelić Jureško i Stjepan Vego. U Nadzorni odbor izabrani su Ivan Bižanović, Mate Krajina, Nikola Kuzmičić, Lejdi Oreb i Marko Puškarić, a u Sud časti fra Vjenceslav Janjić, fra Mario Knezović i fra Gabrijel Mioč.

Zahvaljujući na izboru, predsjednik Kužina sve je pozvao na suradnju. Danas je izazova više nego jučer. Šteta je uzmicati u trenutku kada treba raditi na promicanju istine, pravih vrijednosti, osvješćivanju ljudi u bolje sutra, jer previše je crnila i pesimizma.

U planovima za ovu godinu ističe se pokretanje projekta katoličkog leksikona, ponovno pokretanje nagrada HDKN-a koje će se dodijeliti o Svjetskom danu društvenih komunikacija u svibnju, studentska putovanja, a izražena i želja susreta s predsjednikom Hrvatskog novinarskog društva čime bi se mogla poslati poruka, kako unatoč različitim mišljenjima svi trebaju težiti širenju dobre vijesti, isticati pozitivne primjere.

U drugom dijelu skupštine, predsjednik Komisije "Iustitia et pax" sisački biskup Vlado Košić održao je predavanje „Hrvatski katolički novinari u Hrvatskoj danas - u svjetlu poruke pape Benedikta XVI. za 47. Svjetski dan društvenih komunikacija“.

Govoreći o općem aktualnom stanju hrvatskih medija, biskup Košić je naglasio kako to stanje umnogome ovisi o okolnostima u kojima se odvija rad naših medija. Na općem planu te su okolnosti sljedeće: na djelu je agresivna ateizacija svih segmenata hrvatskoga društva, koju provodi trenutna politička opcija na vlasti, ili kako bi to nazvao kardinal Bozanić: na djelu je „nova kulturna revolucija“; hrvatska medijska scena je (uglavnom) jednostranačka, i to isključiva i netolerantna; mediji su dakako odraz naše stvarnosti: oni su podložni političkim i vlasničkim pritiscima, cenzuri i autocenzuri.

Upozoravajući da sama riječ „medij“ (latinski „medium“) znači *sredstvo*, biskup je naglasio kako mediji trebaju posredovati – što znači prenositi informacije o važnim događajima i zbivanjima, ljudima i javnim službama u društvu, što znači da su mediji most između tih ljudi i događaja (o kojima izvješćuju) i onih ljudi koji su čitatelji, slušatelji i gledatelji tih izvještaja, vijesti, reportaža, emisija, intervju a i sl.

Međutim, to nije jednostavno jer mediji nisu slobodni. Oni su u rukama bilo onih vlasnika koji imaju kao prvenstveni cilj zaradu, odnosno profit ili su pod diktatom pojedinih političkih stranaka i politički utjecajnih pojedinaca, koji žele sebe i svoj rad prikazati privlačnim i dobrim onima koji ih preko medija prate. No, da bi postigli svoj cilj – preko medija – ti naredbodavci istinu koja bi trebala biti svetinja ili nepotpuno i izvrnuto prenose ili tako tumače da zavaraju slušatelje, gledatelje i čitatelje te ne odražavaju pravu stvarnost kakva ona doista jest, naglasio je biskup, te istaknuo dva glavna puta ili modela: *zakon zrcala*, što znači da mediji trebaju odražavati vjernu sliku stanja društva, te *zakon tijesta*, što znači da se stvarnost pokušava „mijesiti“, odnosno da mediji sami kreiraju javnu percepciju istine.

"No, postoji i treći put, koji bih ja nazvao *zakon anđela*, što označuje da se vijest prenosi kao radosna vijest i da se dublje proniče u stvarnost – npr. anđeoski navještaj Isusova rođenja. Takvi anđeli biste trebali biti vi", rekao je biskup Košić, te istaknuo kako u sumornom aktualnom stanju medija u Hrvatskoj i katolički mediji imaju specifično mjesto.

U tom kontekstu je podsjetio da se to stanje odražava u tome da se katoličke medije (i dakako njihove djelatnike) društveno marginalizira. To je ilustrirao primjerom novinarke Karoline Vidović Krišto, urednice emisije *Slika Hrvatske*, te ukidanjem emisije „*Hvaljen Isus i Marija!*“ na HR.

Građani bi se trebali izboriti da se na javnim medijima ne provodi medijska politika samo jedne, vladajuće garniture političara jer vlasnik tih medija su svi građani. Svi mi svojim novcem financiramo te medije i oni bi trebali biti servis svima, i to ne samo da budu svima dostupni njihovi uradci, već i da svi mogu ravnopravno sudjelovati u politici njihova rada, zastupljenosti tema i davanju pozornosti onim događajima i osobama koje smatraju važnima svi građani, naglasio je biskup, te podsjetio na izvještavanje o *Susretu hrvatske katoličke mladeži*, gdje osim izravnog prijenosa HTV-a – u samim informativnim emisijama te iste HTV, ali i u drugim javnim medijima nije bilo ni slova. A kad je prije nekoliko dana na Trgu P. Preradovića u Zagrebu bio skup osoba homofilne orijentacije, to se najavljivalo u najgledanijoj informativnoj emisiji, drugom Dnevniku HTV-a, te se potom o tome također izvješćivalo u Dnevniku s dugim priložima, izjavama sudionika, premda je broj sudionika bio oko 100. Gdje je tu zastupljenost istih mjerila?, upitao je biskup Košić.

Ohrabrujući katoličke novinare, biskup je naglasio kako je moguće učiniti puno dobra i u našim katoličkim medijima.

Naša su glasila, radio-postaje i novine manje utjecajne od nacionalnih bilo javnih bilo privatnih komercijalnih medijskih kuća, ali nisu bez utjecaja. Imamo tu niz dobrih primjera. Zar se često ne citira Glas Koncila i u društvenih medijima? Zar se i biskupe ne prenosi – dakako, često djelomično i zlonamjerno, vadeći im rečenicu iz cjeline i konteksta – ali često i u javnim medijima, pa ako svoju riječ kažu samo na HKR-u ili na svojim stranicama biskupije ili na svojoj facebook-stranici?

No, velike akcije – kao što je to akcija Caritasa „Za 1000 radosti“ ili „Tjedan solidarnosti s Crkvom i ljudima BIH“ također dobivaju pozornost javnosti. A onda i pitanje Zdravstvenog odgoja koji je na silu uveden u škole, pri čemu su predstavnici Crkve poduprli roditelje i njihov zahtjev da se uvaži pravo da oni budu prvi odgojitelji svoje djece... Tu su i izjave pojedinih tijela HBK, kao npr. "Iustitia et pax"; kao na svoj način i ekumensko djelovanje Crkve, što prate najprije naši katolički mediji, a onda to preuzimaju i javni mediji. U tom prezentiranju javnosti naših vijesti i izvještaja, poruka i događaja iz Crkve važno je kako ćete vi, katolički novinari, formulirati to što prenosite.

Ako vi istaknete prave naglaske, uvidite poentu i ukazete na ono bitno, ako k tome znate to i tako istaknuti da se to i vidi i čuje, tada će to primijetiti i drugi novinari, a onda i javnost, rekao je, te upozorio kako je osobito danas važno razvijati vlastite medije, novine, radio, sutra možda i TV, a dakako, danas sve više i – internet o čemu i govori i Papina poruka za 47. Svjetski dan društvenih komunikacija, objavljena upravo 24. siječnja, na blagdan sv. Franje Saleškoga.

U osvrtu na poruku *"Društvene mreže: vrata istine i vjere; novi prostori evangelizacije"* biskup Košić je prenio neke Papine misli.

Papa kaže kako su te nove društvene mreže svojevrsna nova „agora“, dakle jedan javni i otvoren trg na kojem osobe razmjenjuju ideje, informacije, mišljenje, i gdje mogu uspostaviti nove odnose i oblike zajedništva. Riječ je o prostorima koji, kada se dobro i s ravnovjesjem vrednuju, pridonose dijalogu i raspravi, ako se provodi s poštovanjem, pozornosti za privatno, odgovornost i posvećenost istini, mogu osnažiti veze jedinstva među osobama i učinkovito promicati sklad ljudske obitelji. – Dakle, Papa je svjestan dobrih plodova i mogućnosti za dobro koje pružaju društvene mreže, ali uvijek ističe uvjete da bi se to moglo ostvariti, naime više puta ponavlja „kada, ako...“ Razmjena informacija može postati prava komunikacija, povezanosti mogu sazoriti u prijateljstvo... To je mogućnost, ističe Papa, jer ne radi se samo o informacijama i idejama, nego je u konačnici riječ o komunikaciji samih sebe.

Društvene mreže pružaju važne izazove da se govori i o istini i o vrijednostima. Dakako, u tom se dijalogu mora voditi argumentirana i logična rasprava, a važno je i da se vjernici mogu ovom mrežom služiti i da s drugima podijele Isusovu poruku, odnosno Radosnu vijest. Na društvenim mrežama se ne komunicira samo riječ, nego i slika i zvuk. Za navještaj Evandjelja ima tu puno prostora: ikone, pjesme, simboli; umjetnici i glazbenici... No, najvažnije je *svjedočenje* – što treba doći do izražaja i „u izboru, davanju prednosti onim sudovima koji su sukladni Evandjelju“.

Premda je na *networku* moguće reagirati emotivno i grubo, sjetimo se kako Ilija nije Boga susreo u potresu ni u oluji, nego u „blagom lahoru“, što bi kardinal Newmann nazvao „nježnim svjetlom“.

Društvene mreže mogu biti ne samo instrument /oruđe evangelizacije, nego i čimbenik čovjekovog razvoja. Gdje su vjernici udaljeni i izolirani, društvene mreže im mogu ojačati osjećaj učinkovita jedinstva s općom zajednicom. Papa citira 1 Kor 13,11: „*kad bih sve jezike govorio, i ljudske i anđeoske, a ne bih imao ljubavi, bio bih mjed što ječi i cimballi što zveči*“. Važna je iznad svega ljubav!

„Bilo na koji god način“, kaže Papa, „kada smo blizu drugima, pozvani smo *obznaniti ljubav Božju sve do kraja zemlje!*“ To je upravo naša kršćanska zadaća, to neka bude osobito i vaša zadaća, dragi katolički novinari, zaključio je biskup Košić.

Po završetku skupštine, biskup Košić je u koncelebraciji sa svećenicima-članovima HDKN-a predvodio misno slavlje u kapeli Svetoga Duha.

U prigodnoj homiliji biskup Košić je posebno istaknuo važnost odgovornosti u prenošenju Božje poruke.

Nemamo drugih katoličkih novinara, nego to ste vi u Hrvatskoj. I baš je na vama ta odgovornost da prenosite Božju poruku, poruku Radosne vijesti današnjim ljudima što se može onda iščitati ne iz samog sadržaja, nego i kao što Papa kaže u tim našim naglascima, kakav je naš izbor onoga o čemu govorimo, naš stav, koje su preferencije kojima dajemo veću pozornost, rekao je.

Upućujući na sv. Franju Saleškog i njegovo učenje da su svi pozvani na svetost, te na njegovu poslovičnu rečenicu „cvati gdje si posijan“ pojasnio je kako se taj poziv odnosi na sve.

Dakle tu gdje jesi, gdje te Bog postavio, dare koje ti je dao, dao ti je da tu ostvaruješ ono lijepo, ono što je Božja volja i čime možeš oplemeniti ovaj svijet i pokazati tu svetost Crkve, prisutnost Božju u ovom svijetu. Molimo zagovor sv. Franje Saleškoga da tu gdje smo postavljeni, kako god se činilo da nismo dostojni i da sve ne možemo on će nam dati onu 'profesionalnu milost', jer kad ti Bog nešto daje, onda ti je dao i dar da to možeš i vršiti. Dakle to vjerujemo i krenimo hrabro i radosno u naše buduće obveze i neka nas zagovara sv. Franjo da u našem djelovanju, osobito u djelovanju katoličkih novinara se ispuni sve ono što Bog od Crkve u Hrvatskoj očekuje, rekao je na kraju homilije biskup Košić.